

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ κ. ΑΥ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟ ΒΟΛΟ

Ἡ Ἐνωσις Συντακτῶν Βόλου εἶχε τὴν πρωτοβου-
γία νὰ ὀργανώσῃ φέτος μερικὰς ὁμιλίαις ἀπάνω σὲ
θέματα κοινωνικὰ ἐπίκαιρα. Γιὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸ
κάλεσε πρόσωπα εἰδικὰ νὰ μιλήσουν στὸ Δημοτικὸ
θέατρο τοῦ Βόλου. Τέτιαις διαλέξεσι ἔγιναν φέτος ἀπὸ
τὸν κ. Ἐλευθερόπουλο, Καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου
Θεσσαλονίκης, τὸν γιαιτὸ κ. Σαράτση καὶ στίς 22
Ἄπρ. Ἀπὸ τὴν κ. Αὔρα Θεοδωροπούλου, μὲ θέμα :

Ἡ γυναίκα στὴν πολιτικὴν.

Πλήθος κόσμον παρακολούθησε μ' ἐνδιαφέρον τὴ
διάλεξιν καὶ μάλιστα οἱ γυναῖκες μὲ ἐξέχουσαν προσοχὴν πα-
ρακολούθησαν ὡς τὸ τέλος τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος.

Ἡ κ. Θεοδωροπούλου ἔκανε πρῶτα μιὰ γενικὴ
ἐπισκόπησιν τῆς θέσεως τῆς γυναῖκος μέσα στὴν πο-
λιτικὴν ζωὴν ἀπὸ διεθνῆ ἀποψη. Ἡ γυναίκα, εἶπε,
ἔχει παντοῦ ἀνακατεντῆ στὴν πολιτικὴν ζωὴν, εἴτε ἄμεσα,
ἐκεῖ π. χ. ποὺ ἔχει πάρεϊ πλέρια τὰ πολιτικὰ της δι-
καιώματα, εἴτε ἔμμεσα ὅπου ἔχει μονάχα περιορι-
σμένα, εἴτε παροικησιακὰ ὅπως στὴ Γαλλίαν καὶ ἄλ-
λοῦ, ποὺ δὲν ἔχει κανένα δικαίωμα. Ἡ αἰτία ποὺ
πῆρε μέρος στὴν πολιτικὴν ζωὴν ἡ γυναίκα, εἶναι τὸ ὅτι
δὲν ὑπάρχει οὔτε ἓνα κἄν σημεῖο της ποὺ νὰ μὴν
τὴν ἐνδιαφέρει ζῳτικώτατα καὶ ὡς παρὰδειγμα ἔφερε
τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ ἔχει μιὰ μητέρα γιὰ τὴν ἐκπαι-
δευτικὴν πολιτικὴν μιὰς κυβέροννης, ἀφοῦ ἀπ' αὐτὴ
ἐξαρτᾶται ἡ μόρφωσις καὶ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν
της, τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ἐργάτισσας γιὰ τὴν ἐργατικὴν
πολιτικὴν, ἀκόμα δὲ καὶ γιὰ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν
ἐνδιαφέρεται, γιὰτὶ ἀπ' αὐτὴν θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ εἰρήνη
ἢ ὁ πόλεμος, ἡ ζωὴ ἢ ὁ θάνατος δηλ. τοῦ ἀγαπη-
μένου της.

Γιὰτὸ τῆς εἶναι ἀπαραίτητο τὸ μέσον ποὺ θὰ
μποροῦσε νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν πολιτικὴν. Καὶ τὸ μόνον
ὄπλο γιὰ τὴν ὥρα εἶναι ἡ ψῆφος.

Συνέχεια ἀνέπτυξε τοὺς ἀγῶνας τοῦ φεμινισμοῦ
στὶς χώρες ἐνάντια στίς προλήψεις, στὴν πολιτικὴν
σκοπιμότητα ποὺ στέκουν διαρκῶς ἐμπόδια γιὰ τὴν
πλέρια ἀπόχτησιν τῶν δικαιωμάτων της.

Πεῖο πλατεῖα μίλησε γιὰ τὴν φεμινιστικὴν κίνησιν
στὴν Ἑλλάδα καὶ τὰ σχετικὰ ἀσήμαντα ἀποτελέσματα
της ὕστερα ἀπὸ δεκατεσσάρων χρόνων ἀγῶνα. Ἐδῶ
εἶπε συζητοῦνται ἀκόμα ζητήματα ποὺ ἀπὸ καιρὸ
ἔχουν λυθῆ. Ξαναμασιοῦνται διαρκῶς ἐπιχειρήματα
χωρὶς καμμιὰ ἀξία καὶ τὸ σπουδαιότερό τους εἶνε
τὸ ἐξῆς : Ὅτι ἡ γυναίκα ποὺ θ' ἀνακατεντῆ στὴν πο-
λιτικὴν θὰ παραμελίσῃ τὸ σπῆτι της καὶ θὰ ξεφύγῃ
ἀπὸ τὸ φυσικὸν της προορισμὸν, τὴν οἰκογένειαν.

Τὸ ἐπιχείρημα αὐτὸ, ὅπως καὶ ὅλα τ' ἄλλα δὲν
στηρίζεται σὲ γερὴν βάση. Οἱ καινούργιαι συνθήκαι τῆς
ζῳῆς ἀπὸ καιρὸν τώρα ἔχουν βγάλλῃ τὴν γυναίκα ἀπὸ
τὸ σπῆτι της σὰν ἐργάτρια, ὑπάλληλο, ἐπαγγελματία.
Γιὰτὸ ἀκριβῶς εἶναι ἀνάγκη γιὰ νὰ ἐξαφαλίσῃ καλ-
λίτεραι συνθήκαι ἐργασίας, νὰ πάρεϊ μέρος στὴν πο-
λιτικὴν.

Ἡ κ. Θεοδωροπούλου ἀνάφερε ἔπειτα τοὺς κινδύ-
νους ποὺ παρουσιάζει γιὰ τὴν γυναίκα τὸ κῆμα τοῦ
φασισμοῦ ποὺ ὀλοένα ὀγκώνεται καὶ ἀπειλεῖ νὰ κα-
τακλύσει τὸν κόσμον ὅλον. Στὸ τέλος ἔκαμε θερμὴν ἐκκλήσιν
σὲ ὅλους, ἄντρες καὶ γυναῖκες, νὰ ἐνώσουν τίς δυνά-
μεις των γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τίς ἐλευθερίας, ποὺ κα-
τέκτησε ὁ ἑλληνικὸς λαὸς μὲ τὸ αἷμα τῆς καρδιάς του.

Τὸ πυκνὸν ἀκροατήριον, καταχειροκρότησε μ' ἐνθου-

σιασμό σ' αν να ήθελε να επιβεβαιώσει τα λόγια της δμλητριάς.

Οι μαθήτριες του συστειίου του βου Δημοτικού Σχολείου, που για να τα διατεθούν τα μισά από τις εισπράξεις, προσέφεραν στην κ. Θεοδωροπούλου ωραιότατη άνθοδέση. Επίσης η συμφωνική όρχηστρα του Έλληνικού Ώδειου έπαιξε δύο διαλεχτά κομμάτια και το κοινό έφυγε με τις καλλίτερες έντυπώσεις.

* *

Η ήμερησία εφημερίδα του Βόλου «**Δαϊκή Φωνή**» ζήτησε από την κ. Θεοδωροπούλου να παντήσει σε μερικά ερωτήματα σχετικά. Τη συνέντευξη δημοσίευσε στο φύλλο της 25 Άπρ. και την αναδημοσίευσε.

Μία συνσμίλια με την κ. ΑΫ. Θεοδωροπούλου

Με απλότητα και σαφήνεια, με νοήματα απλά κι επιχειρήματα παρμένα από τη ζωντανή πραγματικότητα ή κ. Θεοδωροπούλου συζητεί μαζί μας ανεπιτήδευτα, αναπτύσσει τις γνώμες της, ακούει τις αντιρρήσεις, διαισθάνεται τους δισταγμούς σας και μ' ένα χαμόγελο που το προκαλεί ή έκτίμησι της ειλικρίνειας που της δίδεται για να σας διαφωτίσει άπαντα και σας βάζει στη θέση σας.

Είναι τόσο το έργο της τρανό πάνω στην ελληνική και διεθνή άκόμα υπόθεση, που δεν είναι έργο δικό μας να καταπιαστούμε με την έξαρσή του. Η κ. ΑΫρα, άκουραστη εργάτρια μιας ευγενικής ιδέας κι ενός κοινωνικού ξεκινήματος κρατεί μαζί με το δαυλό της φαιφώτισης και την αξίνα της προσόδου χρόνια τώρα.

Με τα όπλα αυτά, τα ειρηνικά, προχωρεί θαρραλέα μαζί με το έκλεκτο έπιτελείο της στην πραγματοποίηση των σκοπών της. Σκοποί που άποβλέπουν να δώσουν στο γυναικείο κόσμο την πλέρια έλευθερία και να του αναπτύξουν την επίγνωση των δικαιωμάτων του και των υποχρεώσεών του—πράγμα πούναι άπαραίτητο για να τοποθετήσει τη γυναίκα δίπλα στον άνδρα συνεργάτη και συνοδοιπόρο στη μεγάλη στροφή της εξέλιξης και της προκοπής του ανθρωπίνου γένους.

* *

Η κ. ΑΫρα είχε την καλωσύνη να μās άπαντήσει χθές στα κάτωθι ερωτήματα που της θέσαμε σε μια σύντομη συνέντευξη μαζί της. Οι ερωτήσεις μας τίγουν γενικά το γυναικείο πρόβλημα. Στην αρχή την ερωτήσαμε που άποδίδει την άδιαφορία που παρατηρείται στη χώρα μας για τους μεγάλους σκοπούς της φεμινιστικής ιδεολογίας.

—Τα αίτια της άδιαφορίας αυτής, μās είπεν, ποικίλλουν ανάλογα με τις κοινωνικές τάξεις. Η μεγαλοαστή που τα βρίσκει όλα έτοιμα, έχει συνηθίσει να ενδιαφέρεται μόνο για το άτομό της, για το γλέντι και την επίδειξη. Η κοσμική κίνηση της άποροφεί κάθε σκέψη. Για τον έαυτό της, δεν αισθάνεται ότι αν πάρη όλα τα πολιτικά δικαιώματα που έχει ο άνδρας, θα έχη να κερδίσει τίποτε. Η μεγάλη μάζα των εργατριών ή είναι άγροάματη ή άπαθλιωμένη και δεν έχει τη στοιχειώδη άνεση για να σκεφθί για

γενικότερα ζητήματα ή πιστεύει πως μόνο με μια γενικότερη κοινωνική μεταβολή μπορεί να καλλιτερέψει την θέση της και έτσι προχωρεί στις έκδηλώσεις τις άριστερώτερες. Η μέση τάξη, μικροαστική, έπαγγελματική, δείχνει πολυ λιγώτερη άδιαφορία και είναι ή μόνη που κινήθηκε άληθινά στον άγώνα μας. Ένας μεγάλος όμως βαθμός άδιαφορίας μεταδίδεται στις γυναίκες και από τους άνδρες που αντικρούζουν με σκεπτικισμό τον κοινοβουλευτισμό.

—Τη χειραφέτηση της γυναίκας, κ. ΑΫρα, την θέλετε υπόθεση δική της ή ζήτημα καθολικό. Κι' αν το δεύτερο ποιά πρέπει να είναι ή συμβολή των προοδευτικών άνδρων;

—Άσφαλώς είναι ζήτημα γενικό. Άπόδειξη πως, όπου έπεζοράτησε μια μεταρρύθμιση κοινωνική προοδευτική δόθηκαν άμέσως ίσα πολιτικά δικαιώματα στις γυναίκες. Οι προοδευτικοί φοβούνται την πολιτική έπιρροή των συντηρητικών γυναικών, όταν θα τους δώσουν δικαιώματα. Άλλα μόνο όταν ή άποκτήσει τα δικαιώματα αυτά ή γυναίκα θα χειραφετηθί από προλήψεις που είναι συνέπεια της προαιωνίου δουλείας της.

—Η γυναικεία ψήφος στάθηκε το άπαντον των διεκδικήσεών σας μέχρι τώρα. Την άποκτήσατε τέλος. Πιστεύετε όμως πως είναι δυνατό, χωρίς τη βοήθεια του σχολείου και την αναπροσαγωγή της οικογενειακής ανατροφής των κοριτσιών σύμφωνα με τις τωρινές συνθήκες, να προχωρήσουμε σε μια θετική πρόσδο;

—Η ψήφος δεν έστάθηκε το άπαντον των διεκδικήσεών μας. Παράλληλα με αυτή ζητούμε και μεταρρυθμίσεις δια την εξέλιξιν της γυναικας εις όλους τους κλάδους της κοινωνικής ζωής. Έζητήσαμε ισότητα εις την οικογένειαν, εις την εργασία, εις την εκπαίδευσιν. Αντιδράσαμε κάθε φορά που παρουσιάζοντο εμπόδια στη σταδιοδρομία της. Πρω πάντων όμως ζητήσαμε και ζητούμε να λείψει ο κρατικός διακανονισμός της άνηθικότητας με τον όποιον το κράτος υίοθετεί επισήμως... διπλήν ήθικην και σφραγίζει με τη σφραγίδα της άτιμίας την γυναίκα δι' ένα τρόπον ζωής δια τον όποιον ο άνδρας ζή άνελέγκτος και τιμάται μάλιστα εις την κοινωνίαν. Έζητήσαμε την έξομοίωσιν των έξ άγάμων τέκνων με τα νόμιμα, διότι πιστεύομε ότι δεν είναι δίκιο να βιούνται μόνο ή γυναίκα με τις συνέπειες μιας πούξως που έγινε από κοινού με τον άνδρα. Σε μερικά από αυτά τα αίτήματά μας αν και δεν είχαμε άπολύτως έκανοποιητικά άποτελέσματα συντελέσαμε, όποσδήποτε, σε κάποια βελτίωση και προ πάντων στην καλλιέργεια της κοινής γνώμης. Το νέον οικογενειακόν δίκαιον παρουσιάζει μίαν σχετικήν πρόσδο.

Το σχολείο δυστυχώς είναι όργανο των εκάστοτε κυβερνήσεων. Αν είναι προοδευτικές φυσικά θα ίδουμε μια οργαία πρόσδο. Τα μηθήματα πολιτικής άγωγής για άγόρια και κορίτσια στις τελευταίες τάξεις του δημοτικού θα καλλιεργήσουν στη νέα γενιά τη συνείδηση της ευθύνης που έχει στα άτομα για το κοινωνικό σύνολο.

—Για την παραμελημένη επαρχία τί σκέπτεται, κ. Θεοδωροπούλου, να κίμη ο «Άγώνος της Γυναίκας»;

— Ἡ προσπάθειά μας εἶναι νὰ ἔλθομε σ' ἐπαφὴ μὲ ὅλα τὰ προοδευτικὰ στοιχεῖα τοῦ ὑπάρχοντος σὲ κάθε ἑλληνικὴ ἐπαρχία γιὰ νὰ δημιουργήσουμε πυρηνεὶς διαφωτιστικοῦ καὶ γιὰ τὴν ἴδια τὴν ἐπαρχία ἀλλὰ καὶ γιὰ μᾶς τοῦ βρισκόμαστε στὸ κέντρο. Τὸ πρόβλημα εἶναι δύσκολο, χρειάζεται καιρὸ καὶ ὑπομονή. Μὰ ἡ ἴδια ἡ ζωὴ, μὲ τὴν ἀδυσώπητη ἀνάγκη τοῦ δημιουργεῖ, εἶναι ὁ σπουδαιότερος παράγων τῆς προόδου. Ἔτσι καὶ στὴν ἐπαρχία, ἡ γυναίκα τοῦ σφράγισται ἀπὸ τὴν ἀνάγκη στὴν ἐπαγγελματικὴ δουλειὰ ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι της, θὰ νιώσει πρῶτη τὴ σημασία τοῦ φεμινιστικοῦ ἀγώνα.

— Μήπως ἐπιφελήθηκατε κατὰ τὴν ἐνταῦθα παραμονὴν σας νὰ ἔλθετε σ' ἐπαφὴν μὲ τοὺς προχωρημένους Βολιώτικους γυναικείους κύκλους, γιὰ τὴν δημιουργίαν καὶ στὴν πόλιν μας μιᾶς εἰλικρινοῦς φεμινιστικῆς κινήσεως;

— Ἐνόρῳσα ἀπὸ κοντὰ μερικῆς κυρίας καὶ κορίτσια τοῦ μ' ἔκαναν νὰ πιστέρω, πὼς πολὺ γλήγορα θὰ δημιουργηθῇ καὶ στὸ Βόλο μιὰ σοβαρὴ κίνηση καθαρᾶ φεμινιστικῆ, γυναίκες τοῦ ἔχουν τὸ συναίσθημα τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης βιαιεὶ ἀνεπτυγμένο, κορίτσια πρωτοπόρα, ἐπιστήμονες, βιοπαλαίστριες. Βρῆκα σ' αὐτὲς τόση ζωὴ, φρεσκάδα, εἰλικρίνεια, ἀπλότητα καὶ καλωσύνη τοῦ εἶμαι βέβαιη ὅτι δὲν θὰ πάει χαμένη ἡ πρῶτη ὄθησις τοῦ δόθηκε μὲ πρωτοβουλία τῆς Ἐνώσεως Συντακτῶν. Γιατὶ ὅλα αὐτὰ τὰ χρειάζεται γιὰ νὰ πετύχει κάθε κίνηση, τοῦ ἀποβλέπει στὸ γενικὸ καλὸ καὶ ὄχι στὸ ἀτομικὸ συμφέρον. Ζοῖ καὶ θέλησις γιὰ νὰ καταπολεμήσει τὶς ἀναιώφενες ἀντιδράσεις, ἀγάπη καὶ καλωσύνη γιὰ νὰ διαισθάνεται τὶς στερήσεις τῶν ἄλλων, νὰ τοὺς συμπονεῖ καὶ νὰ ζητεῖ νὰ καλύτερῆται τὴ θέσις τους.

Ἐλπίζω ὅτι ἡ Ἐνωσις Συντακτῶν Βόλου θὰ ἐξακολουθήσει νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸν ἀγώνα μας καὶ θὰ ὑποστηρίξει, ὅπως μόνον ὁ φωτισμένος τύπος μπορεῖ νὰ ὑποστηρίξει, μιὰ προσπάθεια τοῦ τ' ἀποτελέσματά της θὰ εἶναι εὐεργετικά ὄχι μόνον γιὰ τὴ γυναίκα μὰ καὶ γιὰ ὅλη τὴν κοινωνία τοῦ Βόλου».